

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۲۵)، الق  
آبونو (۲۵) غروشدور .

ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق  
آبونی (۹) ارانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلاکه . وافی آثار مع الممنونیه قبول  
اولنور . درج ایدلین یاریلر اعاده  
اولونماز .

# کتابخانه

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در.

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول نع . اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۷۷

۴ صفر ۱۳۳۲

پنجشنبه

۱۹ کانون اول ۱۳۲۹

جلد ۱۱

اخطارات

رساله مزدن آلمدیغی کوسترملک شرطیه  
بتون یازیلر هر هانکی بر غزنه طرفندان  
اقتباس و اونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی  
اولمسی و آبونه صره [نومروس محتری  
بولومس لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک  
آدرس لریشک فرانسزجه ده یارلمسی "رجا  
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی، ان نه یه د تر اولدیغینک  
واضعا بیلدیلمسی رجا اولنور .

برصد قهاره اوتابوت که دردانه سنی .  
ینه طور پراق اوله رق کندنی قیلدی مغنی .  
اوله بر شاهقه فضل و کالی چکه جک  
بر خشبیاره ناچیز دکل . بلکه فلک .  
یاریلان قلب کبی قبری آچیلدی نه مهیب  
صیغدی بر قوص قوجه عالم اورایه امر عجیب !  
کومولن فاضل منجیله او دار وحشت  
کسب انسیت ایدوب بولدی مقام رفعت .

نفحات سحرک ویردیکی انفاس حیات  
سرقبرندن اوداتک الهجق روح نجات .  
منطوی ذره خاکنده جهانک عدمی ،  
منجلی قرب وجوارنده وجودک قدمی .  
چشم دقت کبی بیکارجه شکاف حیرت  
عدم آباده باقارلرده آلیرلر عبرت !  
نرده بزده اودقت ، اوبصیرت هیات ،  
نه تعامی بیلهم یوقسه معمای حیات !

فکر مضمهر کبی قبرنده یاتان ذاته بوتون  
آغلاسون محفل اقلام و محابر هرکون .  
وارمی بیلمم عجب ذاته اقران شمعی ،  
برطوتار الدی ابدیه فقط الدن کیتدی  
کوز یاشلرماه یازدم تاریخی مجوهر  
ذهنی افندی بولدی وحدتسرای وصلی  
۱۳۳۲

علی صلاح الدین

## مکاتیب

### اوروپایه عائد سوزلردن

— اوروپا مکتوبلری —

معلم «کیزه» نك دلالتیه «موزه خانه قرالی» یی زیارت ایتدکن صکره  
برلکده «کتبخانه قرالی» یه کلدک .  
میونلرله دماغ متفکردن ترشح ایدن ماء الحیات معرفتک لایقن بر خزینه سی  
دیک اولان او بنای متین و محشم معرفت نامه رکن اولمنس معظم برهیکل کبی  
فکر اوزرنده درین بر تأثیر حصوله کتوریور ایدی .  
«اطلبوا العلم ولو بالصبین» حدیث نبویسیله «الحکمة ضالة المؤمن اخذها  
حيث وجدها» قول کزیتک نصل لایتغیر برر دستور حکمت اولدیفنی بو بنای  
محشمی دهها خارجدن تماشای ایدرکن اکلام . معلم «کیزه» ایله طوغری  
کتبخانه نك مطالعه سالوننه کیتدک .  
سالونده برر کیشیک کوجک ماصهلر ، ماصهلرک اوزرنده یشیل  
ابازورلی الکتریک لامبهلری وار ایدی . ارباب مطالعه بو ماصهلرک باشنده  
متبدانه بر سکون ایله کتاب اوقومقده ، یازی یازمقده ایدی .  
مطالعه خانه اوقدر سکون ، اوقدر سکوت حکمفرما ایدی که انسان مشغول  
اولانلری کورمیوبده قیوسندن قولاق طومش اولسه ایچنده فردا فریده یوق  
ظن ایدر ایدی .

رجال ونسادن اون سکزر ، یکر میشر یاشنده کنجلرک ، خصوصیه بارکران زندگانی یی  
طاشی یه طاشی یه بالری بوکولمش ، کردونه ایامک سیر سریعی صفحه جینلرنده  
اوزون اوزون ایزلر براقش اولان اختیارلرک چفته کوزاکله مجهز فرسز کوزلرخی  
کتاب صحیفه لرینک اوزرنده کزدیردکلرخی ، ویریدلری قلمص ، شریانلری تنکس  
ایتمش بوروشوق ، تیرکک الریله متصل برشیلر یازدقلرخی کورمک حقیقه عبرت  
الهجق ، حیرت ایدیلرک بر لوحه تشکیل ایلکده ایدی .

سالونده خود دینه جک بر سکون ، جود دینه جک بر سکوت حکمفرما ایدی .  
هرکس نفسی بیله حساب ایله المقده ، اخلاص سکون ایدرک احوالکانه سندن  
ممکن اولدیفنی قدر اجتناب ایلکده ایدی .

فقط بوکوی زوایای معرفتده مشهود اولان سکونه حرکت دیک دهها واقع  
اولور ؛ چونکه کائناتک منشاء حیاتی ، مبداء حرکتی اودر .  
بو سمی و غیرت لوحه سنی برمدت تماشای ایلدکن صکره چکیلدک .

معلم «کیزه» بنی کتبخانه نك حافظ کتبی معلم «هرمان موله» یه تقدیم ایدی .  
و کتبخانه نك آثار شرقیه یی حاوی اولان قسمی زیارت ایتک ایستدیکیمی معلمه  
سویلدی .

معلم «هرمان» بزای نازکانه ، ملتفتانه بر صورتده الوب کتب شرقیه یی حاوی  
اولان دائره یه کورتوردی . اولای واسعه بر سالونه کیدرک بوراده اوزون

جاکانلر وار ایدی . ایچلری السنه نلته اوزره محرر کتب قدیعه اسلامیه ایله  
مالا مال و کتابلرک هپسی آجیق ایدی . جاکانلرک اوزرندن شویله جه برکوز  
کزدیردم ؛ اثرلرک کیمی ادبیاته ، کیمی تصوفه ، کیمی فقهه ، خلاصه هربری بر فته  
دائر ایدی .

بزم اصلا اهمیت ویرمدیکمز ، المزه الله تنزل ایتدیکمز ، اویازمه کتابلرک  
اوروپالیر نظرنده پک بیوک قیمتلری ، اهمیتلری وار ایدی .

اما اونلرک نقطه نظری بشقه ایمش ، وارسون اولسون . ینه هر شیه قارشو  
بر اثر قیمت شناسی کوستریورلری یا ایش اوراده . دنیاده هیچ بر شیک قدر  
وقیمتی بیلمه یین ، بو قدر ناشناسلندن طولایی کندیسندکده ایکی باره لک قدر  
وقیمتی اولمیان برمت وارسه اوده بزور . یانکر طبل تپی کبی کرم کوم اوترز .  
الحاله هنده ینمز بدیکمز طوقانلر هپ بوندن ایلری کلیر . پک شدتلیسندن  
الله صافلاسون .

بوسالوندن صکره اوست قاتده دیگر بردائره کیتدک . بوراسی ده باب  
دولی ایدی . فقط بوراده کی کتابلر جاکانلرک ایچنده دکل یرده ورا ندرده ایدی .  
بودائره یازمه باصحه بیکارجه آثار اسلامیه دن بشقه سانسقریت ، چین ، ژاپون ،  
عبرانی ، سریانی ، عربی ، فارسی لسانلریله سائر شرق لسانلری اوزره محرر برچوق  
مجلدات وار ایدی . حتی جیلان درسی اوزرینه محرر برمترو طولنده قوجه بر  
توراتده وار ایدی . بر قسم مؤلفات ایسه هنوز دنک حالنده دوریور ایدی .  
خلاصه حریفلر چار اقطار عالمده کتاب نامه نه کوردیلر ، نه بولدیلسه  
طوبلا یوب کتبخانه لرینه دولدیر مشلر ؛ ادم سنده نه یه یارار ؟ دیه پای تحقیر  
ایله چیکنیوب کچه مشلر . بونک سینی ، حکمتی بزم هندستان جوزی فصیله سندن  
اولان ققارمز تقدیر ایدمز ؛ تقدیر ایدمک ایچون اوقتارده صاحب ، اومفکره لره  
مالک اولقی لازم کایر .

برکره شو حاله باقدم برکرده حالمزی ملاحظه ایتدم .

« حیوانرا خبر از عالم انسانی نیست »

مصراعنی تکرارده مضطر قالم .

بو کتبخانه ده کی یازمه عربی کتابلرک کشف الظنون طرزنده یازلش اولان  
فهرستی اون بیوک جلد تشکیل ایدیور ایدی .

ترکی ، فارسی کتابلرک ایکی جلدن عبارت اولان فهرستلری ده قاموس  
جیلرینه یقین ایدی .

کتبخانه قرالی برلنده موجود اولان یدی کتبخانه نك الومیدر . بو  
کتبخانه «براندبورغ» «لهکتور» ی «فره دریق کیوم» طرفندن اون ینجی  
عصرده تأسیس ایدلشدر . ایچنده الیوز بیک کتاب واردر .

اوروپایک هریرنده اولدیفنی کبی المانیانک مختلف محللرنده کی کتبخانه لرک  
عددی ده انسانی دوچار حیرت ایدرک درجه در . مثلاً بشنجی «آبر» طرفندن  
مونیخده تأسیس ایدلش اولان کتبخانه ده یکریمی ایکی بیک یازمه اولقی اوزره  
سکز یوز ، «برسلار» کتبخانه سنده اوچیوز ، «کونیسبرغ» کتبخانه سنده ایکویز  
بیک کتاب واردر . «بون» کتبخانه سنده کی مجلداتک عددی یوز یکریمی بیکدر .  
«درست» ده کی متعدد کتبخانه لردن «لهکتور آوغرست» طرفندن ۱۶۷۶

تأسیسه فلان قافله‌مدیر. حتی «قزاقچه» بی فتح ابتدای کتبی اشاده‌الکچیردکاری کتابلری افریاده کی کوچک حکمدارلره هدیه ایتدیلر.

روما جنراللرندن «پول امیل» میلاددن ۱۶۰ سنه اول ما کدونیا قرالی «پرسه» بی مغلوب ایتدکن صکره رومایه بر مقدار کتاب کتیروب، رومالیری اولدقجه مهم بر کتابخانه‌یه صاحب ایتشد.

اندن صکره روماده یکدیگری متعاقب بر جوق کتابخانه‌لر تأسیس ایدلدی. «یولیوس ویتور» دردنجی عصرده روماده کی کتابخانه‌لر ک عددی یکریمی طفوزه قدر چیقدیغنی سویلیور. یالکیز روماده دکل دیگر شهرلرده کوچک بیوک بر طاقم کتابخانه‌لر وجوده کتورلمش ایدی.

خریستیانلر دینلراینی ظاهر ایدمک حاله کاد کدن صکره کتابخانه‌لر تأسیس ایتکه باشلامشلدی.

قیصری، انطاکیه کتابخانه‌لری یوقیلدندر. قسطنطین استانبولده الی بیک جلد قدر کتاب جمع ایش. امپراطور «واسل» بو کتابلرک عددی یوز یکریمی بیکه چیقارمش ایدی.

امپراطور شارلمان، «سن‌غال» مناسترنده بر بیوک کتابخانه تأسیس ایتدی. وفاتندن صکره بو کتابخانه‌لر کتابلر صاتیله‌رق حاصل اولان مابک قرایه ویرلمشی وصیت و میلادک طقوزنجی، اوننجی عصرلرنده کرک «یزانس» ده کرک اسبابیاده علم و معرفت میدان آلتدی. شرقی امپراطورلرینک خزانه‌لر کتبی نفائس آثار ایله دولدی. اندن صکره اوروپانک هر طرفنده لایعد کتابخانه‌لر تأسیس اولندی.

ملوک اسلامیهدن همان کافه‌سنگ‌ده مکمل کتابخانه‌لری واردر. حکم المستنصر طرفندن قرطبه‌ده تأسیس ایدلش اولان کتابخانه ملوک اسلامیه طرفندن وجوده کتیریلن کتابخانه‌لرک مکمللرندندر. حکم المستنصر بو کتابخانه‌لر تأسیس ایتدی ایتاده مصره، سوریه، ایرانه ادملر کوندروب بر جوق آثار نفیسه اشترا ایتدیردی. ملوک سامانیه‌لرک مکمل بر کتابخانه‌لری واردر. حتی ابن سینا نوح بن نصر سامانی‌یه حلول ایتدکن صکره بو کتابخانه کندیسنگ ید امانته تودیع ایدلش، ابن سینا اوراده ایتدی کی اجرای تبعا‌تده بولنش ایدی. ارده‌دن بر مدت کچدکن صکره کتابخانه یاندی. بعض کیمه‌لر ابن سینا ایچون کتابخانه‌لر قصداً احراق ایتدی دیرلر. او یله بر حکیم ذوفنوندن بویه بر اثر جنت صدوری استبداد اولنور. استانبول کتابخانه‌لرک چوغی اعظم دولت طرفندن تأسیس ایدلشد. بونلردن ایاصوفیه، نورعثانی، فاتح، کوریلر کتابخانه‌لرنده غایت قیمتدار آثار موجوددر. فقیرک والدیه طرفندن جد اکبر اولان دقتدار عاطف افندیکن وفاده انشا ایتدیردی کی کتابخانه‌ده کوزل بر خزانه الکتابدر. حال بویه اولقله برابر هنوز بزده اوروپا کتابخانه‌لری درجه‌سند بر کتابخانه موجود دکادر. انشاالله بوندن صکره وجوده کلیر.

فرید

### هندستانه مخابر مختصر صمزدنه :

#### سیلانندن برمایه

قولوبودن Bibby Line قومپانیه‌سنگ Berby shire واپوریه (برما) ایالتک مرکز و مقر حکومتی اولان Rangoon (رنگون) طوغری آچیلیم. مذکور واپورلرک خط سفر و حرکتلری لیور پول ایله رنگونده انتها بولور. انشای راهده لوندره، مارسیلیا، پورت سعید، سویش، عدن، قولوبویه اوغرایان مذکور قومپانیه واپورلری بویوک بر تجارت تأمین ایدیورلر. واپورلری غایت جسیم و صوک درجه تیذر. بو شرکت واپورلرنده ایکنجی واونجی وکوکرته یولجیلری ایچون بر اولیوب، یالکیز برنجی موقعه مخصوص اولان یولجیلر آلقله اکثفا ایتدکده‌درلر. اوچیوز قدر برنجی قلماره یولجینی الآن - راکب اولدیم - (دربی شایر) واپورنده آسایش واستراحته مخصوص هر درلو آلات، اسباب مهیا و مکمل ایدی. کوکرته اوزرنده ماداملره، ارککله مخصوص کوزل مفروش سالون و قهوه خانه کوریه‌لرک شبلردندر. تلیر تلفرافله‌ده مجوز اولان مذکور واپورده هر کون مهم حوادثلر آلیردی. واپورده کوچوک بر کلیسا دخی واردی که، اورایه بازار کونلری انکلزلر اجرای

سنه‌سند تأسیس ایدلش اولان کتابخانه‌ده اوچیوز بیک جلد کتاب وارمش. «لایزیغ» دارالفنون کی کتابلرک عددی یوزالی بیک متجاوز ایش. «کوتینکن» کتابخانه‌سند ۵۰۰،۰۰۰، «ستوتگارت» کتابخانه‌سند ۳۰۰،۰۰۰ «یونیکن» کتابخانه‌سند ۲۵۰،۰۰۰ «وولفنبوتل» و هامبورغ دارالکتبلرنده ایکیشر یوز الیشریک «غوتا» کتابخانه‌سند ۱۶۰،۰۰۰ «وایمار» کتابخانه‌سند ۱۴۰،۰۰۰ «فاسل» کتابخانه‌سند ۱۰۴،۰۰۰ «کیسل» ده ۱۰۰،۰۰۰ «مایس» کتابخانه‌سند ۱۰۰،۰۰۰ «قارلسروه» ده ۹۰،۰۰۰ فرانفورت کتابخانه‌سند ۸۰،۰۰۰ جلد کتاب وارمش.

بزه کاجه هرشی کی کتاب خصوصنده صفرا ید دینه‌ج قدر فقیر، ایکی عمان معرفتک ملتقاسنده بولنان یا تخت سلطنت سنیه‌ده قرق بش قدر کتابخانه واردر. هندسه کی کتابلرک مجموعی ده یتش بیک جلد راده‌سنددر. طوقیو سرای هاپونده کی سکر اون بیک جلد کتاب بو یکوندن خارجدر. بو کتابلرک ایچنده کیم بیلیر نه قدر نفائس واردر. بروسه معوثی طاهر بک کچنده بو کتابخانه‌لرک بزده ظهور ایدن بر شهنامه‌دن بحث ایتدی صره‌ده بو نسخه نفیسه‌یه اون بیک لیرا قدر بر قیمت تقدیر اولدنیغنی سویلیور. شمدی‌یه قدر چالدرینه تعجب ایدیور ایدی.

اوجالمدیسه کیم بیلیر انک کی نلر چالشد. هر شیده اولدنیغنی کی بزده الی اوزونلقده ید طولی صاحبلی جوقدر. شمدی‌یه قدر کتابلرک دکل کتابخانه‌لرک چالدرینه تعجب ایتلی ز.

بک صدد داخلنده دکاسنده بک‌ده اندن خارج دکادر. سوز صیره‌سی کلش ایکن بر ازده کتابخانه‌لرک تاریخندن بحث ایدم. موجود کتابخانه‌لرک جد اکبری مصر حکمدارلرندن «سزوتریس» دن اول کلش اولان «اوزیمان‌دیس» ک «تب» شهرنده کی سراننده تأسیس ایتدی کی کتابخانه‌در. بو کتابخانه‌لرک قیوسنگ اوزرنده «غدا ی روح خزینه‌سی» عاره‌سی محکوک ایدی.

عبرانیلرکده قدس شریفده یالکیز کتب مقدسه‌لرک حفظه مخصوص بیوک بر کتابخانه‌لری وار ایدی.

یونانسانده ابک دفعه اوله‌رق تأسیس ایدلش اولان کتابخانه «پسیسترات» طرفندن میلاددن الی عصر اول‌اتنه‌ده تأسیس ایدلش کتابخانه ایدی. مکره‌لری انی تقلیداً اتنه‌ده بر جوق خصوصی کتابخانه‌لر وجوده کتورلدی. بونلردن «اورپید» ایله «ارسطو» نک کتابخانه‌لری مشهوردر. ملوک بطالسه‌دن «سوتر» میلاددن اوچ عصر اول اسکندریه‌لرک «بروکوم» اسمنده کی محله‌سند بر کتابخانه یایدیردی. فرنکلرک حضرت عمر یاقیدیردی‌یه فریاد ایتدکاری مشهور کتابخانه‌بودر. ینه بطلیموسلردن «فیلاذف» «ارسطو» نک اتنه‌ده کی کتابخانه‌سند موجود کتابلری‌ده اسکندریه کتابخانه‌سند نقل ایتدیردی، بشقه یرلردن الی کچیردی دیگر کتابلرک علاوه‌سیله بو کتابخانه‌لر دنیا‌نک اک مکمل بر کتابخانه‌سی حاله کتیردی.

بونلرک اخلافندن اولان ایکنجی «نورژت» مصره نه قدر کتاب اذخال اولندیسه هپسنی مصادره واستنساخ ایتدیردکن صکره اصلیرنی اسکندریه کتابخانه‌سند استنساخ اولنان نسخه‌لری‌ده صاحبلیته اعاده ایتدیردی.

«بروکوم» ده کتابخانه‌لرک موجودی درتیوز بیکه ابلاغ اولندی. «سرایه اوم» ده کی اوچیوز بیک کتابده بوموجوده علاوه اولدقدن صکره کتابلرک عددی یدی یوز بیکه چیقدی. فقط بو کتابلر شمدی کی مجلدات کی دکل ایدی. مثلاً برورقه‌دن عبارت بر منظومه‌ده بر جلد اعتبار اولنور ایدی.

«سزار» اسکندریه‌لری استیلا ایتدی کی اشاده بو کتابخانه‌لری یاقدی، حضرت فاروقه اسناد اولنان احراق کتب کیفیتی کذب صریح، افک فضیحدر. کویا حضرت عمر بو کتابخانه‌ده کتابلرله الی آتی شهرک حاملرینی تسخیر ایتدیرمش ایش. مصال!

اسکندریه کتابخانه‌سی درجه‌سند جائز اهمیت اولان بر کتابخانه‌ده برغم حکمدارلرندن ایکنجی «اومه‌ن» طرفندن تأسیس ایدلش کتابخانه‌در. بو کتابخانه‌ده ایکیوز بیک کتاب واردر.

رومالیرک بک اوقدر کتابه سراقلری اولدیفندن بدایه اوله کتابخانه